

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Anatolii Jurcov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolii Jurcov împotriva Administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, Ludmilei Taban și Ion Beschieru, intervenienți accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-267/24
NR. PIGD 2-22089135-01-2r-17062024)*

Restituirea neîntemeiată a cererii de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a)
din Codul de procedură civilă.

16 octombrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Anatolii Jurcov,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 23 iunie 2022, Anatolii Jurcov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, Ludmilei Taban și Ion Beschieru, solicitând încasarea de la pârâți suma de 3 000 de euro pentru cauzarea intenționată a daunei sănătății, pentru tratament inuman și degradant, umilință crudă a demnității umane, însoțită de încălcarea integrității psihice a persoanei, precum și încălcarea art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (f. d. 4-5, vol. I).

2. Prin încheierea din 05 mai 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Administrația Națională a Penitenciarilor (f. d. 88-89, vol. I).

3. Prin hotărârea din 05 octombrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată (f. d. 177, 190-200, vol. I).

4. La 18 octombrie 2023, Anatolii Jurcov a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 05 mai 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, însă fără plata taxei de stat (f. d. 182-183-verso, vol. I).

5. Prin încheierea din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Anatolii Jurcov și s-a acordat termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru depunerea cererii de apel motivate cu traducerea acesteia în limba de stat și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei (f. d. 213-215, vol. I).

6. Prin încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, apelantului s-a acordat termen suplimentar, până la 01 aprilie 2024, pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 27 decembrie 2023 a

Curții de Apel Chișinău și s-a considerat că, cererea de apel în continuare nu îi este dat curs (f. d. 229-229-verso, vol. I).

7. Prin încheierea din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Anatolii Jurcov din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f. d. 245-247, vol. I).

8. La 24 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, Anatolii Jurcov a declarat recurs la Curtea de Apel Chișinău, iar la 07 iunie 2024, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs la Curtea Supremă de Justiție împotriva încheierii din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 1-3, 4-9, 19, vol. II).

9. În motivarea recursului, a indicat că încheierea instanței de apel este contrară practicii judiciare uniforme și îi lezează drepturile sale fundamentale. A menționat că, fiind etnic rus, limba rusă este unica limbă pe care o posedă. Totodată, având în vedere faptul că este deținut într-o instituție penitenciară, având vârsta de peste 70 de ani, dânsul este privat de dreptul la libera circulație și respectiv, de posibilitatea să efectueze traduceri ale cererilor sale. A mai menționat că prin prisma art.85 alin. (1) din Codul de procedură civilă, este scutit de la plata taxei de stat, pentru pretenția cu privire la repararea prejudiciului cauzat sănătății.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

11. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

12. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

13. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

14. Art.13 alin. (1) din Constituție:

(1) Limba de stat a Republicii Moldova este limba română, funcționând pe baza grafiei latine.

15. Art.118 alin. (1) din Constituție:

(1) Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de protecția statului atât în țară, cât și în străinătate.

16. Art. 9 alin. (1)- (4) din Legea cu privire la organizarea judecătorească nr. 514 din 06 iulie 1995:

(1) Procedura judiciară se desfășoară în limba română.

(2) Persoanele care nu posedă sau nu vorbesc limba română au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului, de a vorbi în instanță prin interpret.

(3) În cazurile și în modul prevăzute de legislația procesuală, procedura judiciară se poate desfășura și în altă limbă, în condițiile [Legii cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova](#).

(4) În cazul când procedura judiciară se efectuează în altă limbă, documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba română.

17. Art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

18. Art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 11 al prezentei încheieri și a depus în termen recursul, or, copia încheierii din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost înmănată recurentului, la 23 mai 2024 (f. d. 249, vol. II), iar cererea de recurs a fost depusă la 24 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal (f. d. 1-3, vol. II).

20. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că hotărârea din 05 octombrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, a fost

contestată cu apel de către Anatolii Jurcov la 18 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f. d. 185-186).

21. Prin încheierea din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Anatolii Jurcov și s-a acordat termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru depunerea cererii de apel motivate cu traducerea acesteia în limba de stat și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei (f. d. 213-215, vol. I).

22. La 31 ianuarie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Anatoli Jurcov a expediat în instanța de apel obiecții referitor la încheierea din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 222-224, 228, vol. II).

23. Ulterior, prin încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, apelantului s-a acordat termen suplimentar, până la 01 aprilie 2024, pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și s-a considerat că, cererea de apel în continuare nu îi este dat curs (f. d. 229-229-verso, vol. I).

24. La 01 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Anatoli Jurcov a expediat în instanța de apel obiecții referitor la încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 232-234, 238, vol. II).

25. Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 10 aprilie 2024, a restituit apelul declarat de Anatolii Jurcov împotriva hotărârii din 05 octombrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina (f. d. 245-247, vol. I).

26. Completul de judecată relevă că instanța de apel a motivat restituirea cererii de apel depuse de Anatoli Jurcov prin faptul că apelantul nu a înlăturat în interiorul termenului acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

27. Prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul și de a casa încheierea contestată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel, din motivele ce succed.

28. Completul de judecată subliniază că unul din principiile fundamentale ale procesului civil este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească, enunțate la pct. 15, 16, 18 al prezentei încheieri.

29. Din esența normelor de drept, enunțate la pct. 14, 15, 16, al prezentei încheieri, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc și se prezintă în mod obligatoriu și în limba română.

30. Totodată, din materialele cauzei se desprinde cert că Anatolii Jurcov se află în detenție în Penitenciarul nr. 17 Rezina, unde își ispășește pedeapsa penală.

31. Conform susținerilor lui Anatolii Jurcov, fiind etnic rus, limba rusă este limba pe care o posedă, fapt care determină prezentarea actelor anume în limba cunoscută de recurent.

32. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, la emiterea încheierii din 10 aprilie 2024, Curtea de Apel Chișinău nu a luat în considerare că restituirea cererii de apel depusă de Anatolii Jurcov, în temeiul invocat, este de natură să afecteze esența dreptului acestuia, în partea ce vizează accesul liber la justiție și garanțiile unui proces echitabil, stabilite prin sfera de incidență a art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

33. Or, obligarea lui Anatolii Jurcov de a prezenta cererea de apel motivată în limba română, ținând cont că faptul că acesta nu o posedă și, aflându-se în condiții de detenție, este în custodia statului și, respectiv, în imposibilitate de a beneficia de serviciile unui traducător autorizat pentru a înlătura neajunsurile menționate, ar constitui o îngrădire a dreptului lui Anatolii Jurcov de acces liber la justiție, consfințit, *inter alia*, prin art. 20 din Constituția Republicii Moldova.

34. Curtea de Apel Chișinău urmează să verifice dacă la categoria dată de acțiuni, apelantul este scutit de drept, conform art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

35. De altfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că , în cazul de față, împrejurările în care se află recurentul, și anume aflarea acestuia în custodia statului, precum și interacțiunea limitată cu mediul înconjurător în plan social, generează o protecție mai largă și mai flexibilă a acestei categorii de justițiabili, în partea ce ține de accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, garanții înglobate de art. 6 § 1 din Convenție.

36. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va admite recursul, va casa încheierea din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei în instanța de apel, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

37. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea de recurs depusă de Anatolii Jurcov.

Casează integral încheierea din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolii Jurcov împotriva Administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, Ludmillei Taban și Ion Beschieru, intervenienți accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la repararea prejudiciului moral, pentru rejudecarea problemei soluționată prin încheierea casată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni